

Otázky a odpovede k vyplácaniu rozhodcov a športových odborníkov z prostriedkov SPF

1. Mohli by ste poskytnúť bližšie informácie o dôvodoch, prečo je náš pracovný vzťah upravený príkaznou zmluvou namiesto dobrovoľníckej / pôvodnej ?

Dobrovoľnícka zmluva je od novelizácie úpravy zákona o dobrovoľníctve nevýhodná pre SPF – je spojená s povinnosťou poskytovať cestovné náhrady športovým odborníkom /nemáme zdroje v rozpočte a RZ máme záujem tvoriť z rozhodcov v mieste konania/. DZ zároveň umožňuje vyplácať iba náhradu za stratu času, čo je administratívne náročné a nepokryje výšky paušálnych náhrad v zmysle smernice. Príkazná zmluva umožňuje poskytovať celú výšku paušálnej odmeny v zmysle smernice. Je pritom rozdiel, či príkaznú zmluvu podpisuje podnikateľ (SZČO) alebo nepodnikateľ, ktorý nie je SZČO.

2. Aké máme výhody?

Príkazná zmluva umožňuje poskytovať odmeny nad rámec dobrovoľníckej zmluvy, bez potreby vypisovania cestovných príkazov. V závislosti od toho, či odborník je SZČO alebo je nepodnikateľ, ktorý vykonáva činnosť iba príležitostne, má to preňho ďalšie výhody.

Na účely zistenia základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 6 ods. 2 písm. e) zákona má športový odborník-SZČO právo na výber spôsobu uplatňovania výdavkov. Môže sa rozhodnúť pre:

- preukázateľné (skutočné) výdavky na základe vedeného účtovníctva alebo daňovej evidencie podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov, pričom:
- ak daňové výdavky prevýšia zdaniteľné príjmy, môže vykázat daňovú stratu,
- zároveň má nárok aj na odpočet daňovej straty vykazanej v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach z čiastkového základu dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona, pri dodržaní podmienok ustanovených v § 30 zákona,
- výdavky percentom z príjmov, resp. paušálne výdavky podľa § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov, ak nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, a to vo výške 60 % z úhrnu príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona, najviac do výšky 20 000 €, pričom:
- v sume výdavkov sú zahrnuté všetky daňové výdavky okrem zaplateného poistného na zdravotné poistenie a sociálne poistenie, ktoré je povinný platiť daňovník v súvislosti s dosahovaním príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona (poistné si môže uplatniť v preukázanej výške),

- ak má aj príjem z podnikania podľa § 6 ods. 1 zákona a uplatňuje pri nich výdavky percentom, výdavky percentom musí uplatniť aj príjme z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 2 zákona, vrátane príjmu z činnosti športovca alebo športového odborníka,
- čiastkový základ dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona môže znížiť o nezdaniteľné časti základu dane podľa § 11 zákona,
- daň môže znížiť o daňový bonus na vyživované dieťa podľa § 33 zákona a o daňový bonus na zaplatené úroky podľa § 33a zákona.

Ak nie je športový odborník SZČO, jeho príjem z príkaznej zmluvy sa radí pod § 8 ods. 1 a) zákona o dani z príjmov - od dane je oslobodený príjem, ak úhrn týchto príjmov nepresiahne v zdaňovacom období 500 eur, pričom ak takto vymedzené príjmy presiahnu 500 eur, do základu dane sa zahrnú len príjmy nad takto ustanovenú sumu. Príležitostný príjem nad 500 € je pre príkazníka základom dane a vymeriavacím základom na platenie odvodov na zdravotné poistenie. Odvody na zdravotné poistenie vypočíta zdravotná poisťovňa z výšky priznaného príjmu v daňovom priznaní, a požiada o doplatenie v ročnom zúčtovaní zdravotného poistenia.

Sociálne poistenie sa začne platiť až v roku nasledujúcom po roku, v ktorom odborník zarobil viac ako 9.000 eur.

3. Chcem požiadať o objasnenie, či som ako prijímateľ príkazu na základe príkaznej zmluvy povinná samostatne zdaňiť príjem, ktorý z tejto zmluvy plynie, alebo či táto zodpovednosť padá na spoločnosť ako príkazcu.

Na základe príkaznej zmluvy v jej predloženom znení si príjem zdaňuje športový odborník. Ten je povinný si sám zdaňiť príjem - vysporiada svoju povinnosť v daňovom priznaní.

4. Prosím Vás o poskytnutie informácií o tom, ako mám postupovať v súvislosti s daňovým priznaním a aké dokumenty mi budú k tomu potrebné zo strany spoločnosti.

Ak ste SZČO, zdaňujete si príjem ako podnikateľ. Ak nie ste SZČO, vypisujete si daňové priznanie ako v kolónke iný príjem podľa § 8, ak dostanete v uplynulom roku viac ako 500 EUR.

5. Aké sú moje konkrétne povinnosti voči daňovému zdaneniu v súvislosti s príjmami, ktoré získavam na základe tejto príkaznej zmluvy? Existujú nejaké špeciálne úľavy alebo oslobodenia od zdanenia, o ktorých by sme mali vedieť aj ako študent/dôchodca?

Ak ste SZČO, vzťahujú sa na Vás rovnaké povinnosti ako keby ste za svoju prácu vystavovali faktúru.

Príjmy športového odborníka je možné zaradiť medzi príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov, ale len vtedy, ak uvedené fyzické osoby sú zapísané v Informačnom systéme športu. Ak by uvedená podmienka nebola splnená, príjmy uvedených fyzických osôb by sa zaradili medzi ostatné príjmy podľa § 8 zákona o dani z príjmov.

Kto je teda v informačnom systéme športu vedený ako športový odborník, vykazuje príjem podľa § 6 ods. 2 písm. e. Kto tam nie je, tak podľa § 8 a jeho príjem sa zdaní, iba ak prekročí 500 EUR ročne. Zo zdanenej sumy sa následne na zdravotnej poisťovni vypočíta v ročnom zúčtovaní povinnosť uhradiť doplatok na zdravotné poistenie z príjmu presahujúceho 500 eur. Kto je zároveň zdravotne poistený z iných dôvodov (pracujúci, dôchodca, študent), tomu zdravotná poisťovňa určí minimálnu výšku zdravotného poistenia z príjmu, ktorý presiahol 500 eur. Každý rok sa mu v zúčtovaní zdravotného poistenia porovná skutočný príjem presahujúci 500 eur s jeho zdravotnými odvodmi a rozdiel doplatí, alebo mu ho zdravotná poisťovňa vráti.

Sociálne aj zdravotné odvody si SZČO platí štandardne ako každá SZČO.

Odborník, ktorý nie je SZČO, má povinnosť platiť si sociálne odvody – poistenie iba ak prekročí ročný príjem z príkazných zmlúv viac ako 7.800 EUR. V takom prípade ho po roku Sociálna poisťovňa kontaktuje s určením výšky sociálneho poistenia. Výška sociálneho poistenia sa určuje podľa výšky príjmov a podľa statusu (dôchodca, študent).

6. Aké kroky by sme mali podniknúť, aby sme sa uistili, že daňové povinnosti sú plnené správne a včas?

Máte povinnosť podať daňové priznanie, ak prekročíte ako fyzická osoba-nepodnikateľ hranicu 500 eur. Ak ste SZČO, zdaňujete si každý príjem, aj vo výške 1 euro, rovnako ako každý iný príjem z podnikania.

7. Poskytnete spoločnosť asistenciu alebo poradenstvo v prípade nejasností súvisiacich s daňovými povinnosťami, ktoré vyplývajú z príkaznej zmluvy?

Príjem z príkaznej zmluvy si zdaňuje športový odborník sám.

8. Viete nám poskytnúť informácie týkajúcich sa vplyvu príkaznej zmluvy, ktorú sme uzavreli so spoločnosťou, na osobitné skupiny pracovníkov, ako sú dôchodcovia, študenti a výsluhoví dôchodcovia.

Osoby-nepodnikatelia si zdaňujú príjem ako tzv. iný príjem, robia si daňové priznanie. Daň platia z príjmu, ktorý prekročí 500 eur ročne. Z priznaného príjmu vypočíta zdravotná poisťovňa v ročnom zúčtovaní nedoplatok na zdravotné poistenie a určí povinnosť platiť zdravotné poistenie do budúcnosti, ktoré porovná s príjmami v nasledujúcich rokoch a rozdiely medzi zaplateným poistným a príjmom sa vráti alebo doplatí. Sociálne poistenie si platia iba tí, ktorí

prekročia príjem 7.800 eur ročne. Výšku poistného vypočíta po jednom roku Sociálna poisťovňa, pričom zohľadňuje, či ide o dôchodcu alebo študenta.

9. Ako mám postupovať, ak som SZČO. Môžem FA?

Ak ste SZČO, môžete fakturovať, ak sa na tom v zmluve dohodnete.

Záver:

Z uvedeného vyplýva, že situácie sú rôznorodé a každá situácia môže byť iná. Nie je možné popísať všetky povinnosti a výhody všetkých možných situácií.

Zásadne platí, že kto zarába ako športový odborník príležitostne nízke sumy v rozsahu do 500 eur ročne, neplatí daň ani odvody.

Kto zarába do cca 8.000 eur ročne, platí daň a zdravotné poistenie, ale neplatí sociálne poistenie. Odporúčame zvážiť založenie živnosti (SZČO).

Kto zarába nad 8.000 ročne, musí už platiť aj sociálne odvody, popri dani a zdravotnom poistení. Odporúčame založenie živnosti (SZČO).

Výška zdravotného a sociálneho poistenia závisí od statusu vekového, zdravotného, profesijného.

Ďalšie informácie :

[Podnikanie športových odborníkov](#), Prezentácia - Školenie rozhodcov STZ, Ing. Ivan Greguška, január 2024

[Zdaňovanie príjmov športových odborníkov od 1.1.2024](#), Veronika Solíková, Podnikajte.sk, apríl 2023

[Informácia o novele zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov](#) v znení neskorších predpisov, Finančné riaditeľstvo SR, Odbor daňovej metodiky, apríl 2023

Spracoval: Prof. JUDr Tomáš Gábriš, PhD., LL.M a Mgr. Ivan Šulek